

**ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
РОЗВИТОК РЕГІОНІВ В КОНТЕКСТІ
МІЖНАРОДНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ**

№ 30 (19) 2018

ТОМ 2

Частина 1

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК РЕГІОНІВ В КОНТЕКСТІ МІЖНАРОДНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

Внесений до переліку наукових фахових видань України,
в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт
на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук
(Затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 21.11.2013 № 1609)

Заснований в 2011 році

Виходить 4 рази на рік

Херсон • 2018 • № 30 (19) • Том 2 • Частина 1

Засновник і видавець:

Херсонський національний технічний університет

Головний редактор	Савіна Галина Григорівна , д.е.н., професор, проректор з наукової роботи ХНТУ МОН України.
Заступник головного редактора	Миколайчук Наталія Сергіївна , д.е.н., професор, директор Центру післядипломної освіти ХНТУ МОН України.
Відповідальний секретар	Шандова Наталія Вікторівна , д.е.н., професор кафедри менеджменту та маркетингу ХНТУ МОН України.
Редакційна колегія:	
<i>Савіна Г. Г.</i>	(головний редактор), д.е.н., проф., проректор з наукової роботи ХНТУ МОН України.
<i>Димитрова Віолета Янева</i>	доцент, доктор, проректор з міжнародної співпраці та зв'язків з громадськістю Варненського економічного університету, завідувач кафедри економіки та управління торгівлею, Болгарія.
<i>Шалва Гогіашвілі</i>	доктор економіки Тбіліського державного університету ім. Іване Джавахішвілі, Грузія.
<i>Миколайчук Н. С.</i>	(заступник головного редактора), д.е.н., проф., директор Центру післядипломної освіти ХНТУ МОН України.
<i>Шандова Н. В.</i>	(відповідальний секретар), д.е.н., професор кафедри менеджменту та маркетингу ХНТУ МОН України.
<i>Коваленко М. А.</i>	д.е.н., проф., професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування фінансів, банківської справи та страхування ХНТУ МОН України.
<i>Лопушинський І. П.</i>	д.н. з держупр., проф., завідувач кафедри державного управління і місцевого самоврядування ХНТУ МОН України.
<i>Сарапіна О. А.</i>	д.е.н., проф., завідувач кафедри обліку, аудиту і оподаткування ХНТУ МОН України.
<i>Сідельникова Л. П.</i>	д.е.н., проф., завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування ХНТУ МОН України.
<i>Ушкаренко Ю. В.</i>	д.е.н., проф., завідувач кафедри економіки та міжнародних економічних відносин ХДУ МОН України.
<i>Шарко М. В.</i>	д.е.н., проф., завідувач кафедри економіки, підприємництва та економічної безпеки ХНТУ МОН України.
<i>Софієнко А. В.</i>	к.е.н., доцент, декан факультету міжнародних економічних відносин, управління і бізнесу ХНТУ МОН України.
<i>Шукліна В. В.</i>	к.е.н., доцент, в.о. завідувача кафедри менеджменту та маркетингу ХНТУ МОН України.
<i>Вольвач І. Ю.</i>	к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту та маркетингу ХНТУ МОН України.
<i>Набока Р. М.</i>	к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту та маркетингу ХНТУ МОН України.
<i>Савін С. Ю.</i>	к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту та маркетингу ХНТУ МОН України.

**Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації
Серія КВ, №17449-6199Р**

Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради

Херсонського національного технічного університету, протокол №1 від 29.08.2018 р.

Адреса: Україна, 73008, м. Херсон, Бериславське шосе, 24, Херсонський національний технічний університет,
редакції: редакція журналу «Соціально-економічний розвиток регіонів в контексті міжнародної інтеграції»
E-mail: cerrkmi@ukr.net
Телефон: (0552) 32-69-47

© Херсонський національний технічний університет, 2018

© Редакція журналу «Соціально-економічний розвиток регіонів в контексті міжнародної інтеграції», 2018

ЗМІСТ

МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА.....5

Казарян О.Г.

ПЕРСПЕКТИВИ АДАПТАЦІЇ СВІТОВОГО ДОСВІДУ У СФЕРІ
ФІНАНСОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ
УКРАЇНИ..... 5

Лучин О.М.

ЕВОЛЮЦІЯ ТЕОРЕТИЧНИХ ОСНОВ І ІДЕОЛОГІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ
В УКРАЇНІ ТА ЗАКОРДОНОМ..... 11

Носань Н.С., Якушева О.В., Артьомов Д.Ю.

ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО
ПОТЕНЦІАЛУ ЯК СКЛАДОВОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ..... 17

РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА21

Мельниченко Г.М., Гончаренко М.Ф., Білоус С.П.

ПРОГРАМА РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ РЕГІОНАЛЬНИХ
ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ..... 21

Савастєєва О.М.

НАУКОВІ ЗАСАДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЮДЖЕТНОГО ПРОЦЕСУ
НА МІСЦЕВОМУ РІВНІ..... 28

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ32

Гавриленко М.М.

КОНЦЕПЦІЯ ВІДБОРУ ЕКОНОМІЧНИХ ДЕТЕРМІНАНТ
ДЛЯ НАФТОТРАНСПОРТНИХ ПІДПРИЄМСТВ..... 32

Дрокіна Н.І.

МОДЕЛІ ІНБАУНД ТА АУТБАУНД ІНТЕРНЕТ-МАРКЕТИНГУ
ПІДПРИЄМСТВА..... 38

Душутін А.П.

ДЕМАРКАЦІЯ ПРОБЛЕМ ІНВЕСТУВАННЯ В ДІЯЛЬНІСТЬ
ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ..... 47

Ігнат'єва І.А., Сербенівська А.Ю.

ТЕНДЕНЦІЇ ЗМІН СТРАТЕГІЧНОГО МАРКЕТИНГУ У ЗОВНІШНЬО-
ЕКОНОМІЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ..... 52

Коваленко Д.П.

ПРУДЕНЦІЙНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ:
СУЧАСНА КОНФІГУРАЦІЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ..... 60

Рицик Ю.А.

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНИХ ГОТЕЛІВ
В УКРАЇНІ..... 65

Обельницька Х.В.

ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ ПІДХІД ДЛЯ ВАРІАЦІЇ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ
У ПРОЦЕСІ НАДАННЯ СЕРВІСНИХ ПОСЛУГ ПІДПРИЄМСТВАМИ..... 69

Предко І.Ю.

МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ВІДОБРАЖЕННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕНЬ НА
РЕСТРУКТУРИЗАЦІЮ В ОБЛІКУ ТА ВНУТРІШНЬОМУ АУДИТІ
ПІДПРИЄМСТВ..... 74

Набока Р.М. ЯКІСТЬ ЯК КЛЮЧОВИЙ ФАКТОР ФОРМУВАННЯ ЛОГІСТИЧНИХ ЛАНЦЮГІВ ПОСТАВОК	84
Сідельникова Л.П. ПЕРСПЕКТИВНІ МЕХАНІЗМИ СТИМУЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ.....	90
Ткаченко Н.В., Цистан І.В. НАУКОВІ ЗАСАДИ КВАЛІФІКУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ БАНКІВ ТА ФАКТОРІВ, ЯКІ НА НЬОГО ВПЛИВАЮТЬ.....	96
Шкурко Я.І. МОТИВАЦІЯ ПЕРСОНАЛУ ЯК ФАКТОР ЕФЕКТИВНОСТІ РОБОТИ ТОРГОВЕЛЬНО-ВИРОБНИЧОЇ КОМПАНІЇ.....	102
Шукліна В.В. МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ОЦІНЮВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО- КОМУНІКАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ СИТУАЦІЙНО-ЦЕНТРИЧНОГО УПРАВЛІННЯ.....	107

УДК 330.1:332.1

Носань Н.С.

*к.істор.н., доцент кафедри економіки та підприємництва,
Черкаський державний технологічний університет*

Якушева О.В.

*к.е.н., доцент кафедри економіки та підприємництва,
Черкаський державний технологічний університет*

Артёмов Д.Ю.

*аспірант кафедри менеджменту та бізнес-адміністрування,
Черкаський державний технологічний університет*

ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ЯК СКЛАДОВОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

У статті досліджено сутність інтелектуального потенціалу та його роль у забезпеченні економічної безпеки національної економіки. У даному контексті запропоновано визначення поняття «інтелектуальний потенціал» та виокремлено основні складові (фізичний, освітній, науковий, інноваційний, інформаційно-комунікативний та соціально-культурний потенціали). Розглянуто роль зазначених складових у розвитку національної економіки України на сучасному етапі. Запропоновано основні вектори розвитку інтелектуального потенціалу України та підвищення його впливу на забезпечення економічної безпеки держави.

Ключові слова: потенціал, інтелектуальний потенціал, економічна безпека, національна економіка, освіта, наука.

Постановка проблеми. В умовах переходу до постіндустріальної економіки інтелектуальний потенціал перетворюється в рушійний елемент економічного зростання національної економіки та її регіонів шляхом дослідження певних пріоритетів інтелектуалізації в сучасних змінах розвитку територій, в тому числі і теорій кластеризації [1]. Враховуючи стратегічне значення інтелектуального потенціалу у забезпеченні конкурентних переваг національної економіки на міжнародній арені, постає завдання у вдосконаленні науково-освітньої та інноваційної складових, а також у більш якісному використанні інтелектуального потенціалу у контексті забезпечення економічної безпеки держави в цілому. Дедалі більшого значення набуває вчасне виявлення загроз економічній безпеці національної економіки у сфері формування та використання інтелектуального потенціалу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Значний внесок у теоретичне обґрунтування інтелектуальної складової економічної безпеки держави зробили наступні науковці: Л. В. Заглинська, О. І. Лукомська, І. Мойсеєнко. Дослідженням теоретико-методологічних та прикладних аспектів формування інтелектуального потенціалу в системі економічної безпеки держави займалися Крупка, І. Ревак, П. Г. Перерва, Л. С. Марчук. Зважаючи на вагомий науковий доробок дослідників, актуальним є дослідження значення інтелектуального потенціалу в системі економічної безпеки національної економіки, визначення впливу складових інтелектуального потенціалу на рівень економічної безпеки та розвитку держави.

Мета статті. Обґрунтування та висвітлення ролі інтелектуального потенціалу у забезпеченні економічної безпеки національної економіки України.

Виклад основного матеріалу й обґрунтування отриманих результатів дослідження. Важливого значення у процесі утвердження України як повноцінного учасника світового співтовариства набуває досягнення її стабільного соціально-економічного розвитку, впровадження механізму опору внутрішнім та зовнішнім загрозам, покращення якості життя населення, розвитку та налагодження системи міжнародної взаємодії. Вирішення цих питань не можливе без формування та впровадження системи економічної безпеки. Статтею 17

© Носань Н.С., Якушева О.В., Артёмов Д.Ю., 2018

Конституції України зазначено, що найважливішими функціями держави є, зокрема, забезпечення її економічної та інформаційної безпеки [2]. Інформаційна безпека не випадково виділена поряд з економічною, оскільки на сьогодні інформація перетворюється у дієвий інструмент впливу на різноманітні соціально-економічні процеси. Інформація є основою інтелектуального потенціалу.

Однозначного підходу до характеристики сутності та складових інтелектуального потенціалу на сьогодні серед науковців не досягнуто. У табл. 1 представлено ключові аспекти, виокремлювані науковцями при визначенні категорії «інтелектуальний потенціал».

Таблиця 1

Наукові підходи до трактування терміну «інтелектуальний потенціал» та його основних складових

Ключові складові категорії	Роль категорії у розвитку національної економіки	Автор
Інтелектуальні здібності, ресурси, чинники	Сукупність ресурсів, здатних забезпечувати в теперішньому та майбутньому періодах інноваційний розвиток країни в цілому.	Мойсеєнко І.
Знання, інформація, навички, ідеї	Спроможність акумулювати та використовувати нові знання, інформації, навички, ідеї, проекти, здатні перетворитися у інтелектуальну власність України.	Вовканич С.Й.
Знання	Сукупність знань, що створює інноваційну економіку та сучасне високорозвинене суспільство, стимулюючи соціально-економічний розвиток.	Перерва П.Г., Глізнуца М.Ю
Освіта, кваліфікація, професійні якості	Рушійна сила економічного прогресу в умовах сучасного інформативного суспільства.	Заглинська Л. В., Лукомська О. І.

Джерело: побудовано за даними [3, с. 73; 4; 5; 6].

У контексті забезпечення економічної безпеки національної економіки під інтелектуальним потенціалом варто розуміти фактичні та потенційні можливості освітнього, наукового, культурного та духовного розвитку суспільства, що сприяє загальному економічному розвитку держави та підвищенню її ролі на міжнародному ринку. Важко не погодитися з думкою П. Г. Перерва та Л. С. Марчук, які виділяють наступні основні компоненти інтелектуального потенціалу: фізичний, освітній, науковий, інноваційний, інформаційно-комунікативний та соціально-культурний потенціали [7, с. 59].

Фізична складова інтелектуального потенціалу виражається у чисельності населення, здатного до трудової діяльності. Так, за період 2010-2018 рр. чисельність людей працездатного віку в Україні скоротилася на 10% (найбільш стрімке скорочення відбулося у 2014 р.) [8], що пояснюється погіршенням соціально-економічного клімату в країні. З іншого боку, на міжнародному рівні посилюється конкурентна боротьба за залучення висококваліфікованих працівників, створюючи загрози економічній безпеці держав, котрі не приділяють належної уваги захисту свого інтелектуального капіталу. Через активізацію зовнішніх міграційних процесів виникають загрози деструктивного інтелектуального розвитку України. За інформацією Державної прикордонної служби за період 2002-2018 рр. на постійній основі з України виїхало близько 6,5 млн громадян [9].

Деякі науковці, зокрема колектив авторів на чолі з І. А. Лапишиною, вважають, що на сьогодні основою інтелектуальної безпеки держави є більше ніж «науковий і освітній потенціал суспільства», оскільки потрібно розмежовувати вроджену та набуту складові інтелекту [10, с. 155]. Тобто, стимулом для еміграції талановитого працівника є не стільки високий рівень оплати праці та соціального забезпечення, як обмеженість можливостей для реалізації власних здібностей в Україні. Загрозливі тенденції еміграції творчої молоді на рівні навчальних закладів створюють системні загрози щодо спроможності забезпечувати соціально-економічний розвиток на сьогодні та у найближчому майбутньому.

Важливою складовою інтелектуального потенціалу є освіта та наука, рівень та якість яких визначають перспективу ефективної трудової діяльності. Освіта забезпечує формування інтелекту, допомагаючи людині мислити, навчатися, займатися самоосвітою. У даному векторі суттєвою загрозою для економічної безпеки держави є низький рівень державного

фінансування освіти. Не дивлячись на те, що має місце щорічне номінальне зростання видатків бюджету на освіту та науку (на 54% за 2013-2018 рр.), якість освітніх послуг не покращується. Якщо в Україні понад 75% громадян працездатного віку мають вищу освіту, то за кордоном цей показник складає в середньому 30-45% [3, с. 74; 8]. Відповідно, рівень бюджетних видатків на одного українського студента є нижчим порівняно з розвинутими країнами через низьке значення ВВП на душу населення.

Основним завданням науки у розвитку інтелектуального потенціалу національної економіки є продукування нових знань та новітніх підходів для вирішення складних та неординарних питань. Однак, роль вчених-науковців в Україні недооцінюється, що підтверджується їх стрімким скороченням (за період 2010-2018 рр. на 130%) [8]. В той час як у країнах ЄС питома вага виконавців наукових досліджень складає 1,22%, в Україні цей показник вдвічі менший (0,6% за 2018 р.) [11].

Інноваційна компонента потенціалу розкривається через раціоналізаторські пропозиції, патенти, винаходи, прямо впливаючи на зростання продуктивності праці. В Україні лише 17% підприємств відносять себе до інноваційних (у ЄВ – майже половина організацій). При цьому, основну частину витрат на інновації (понад 70% за 2018 р.) [9] складають витрати на придбання обладнання, машин, програмного забезпечення. Однак, через застарілі виробничі потужності, ресурсну обмеженість у фінансуванні це переважно витрати пов'язані з оновленням обладнання, що концептуально не завжди є інноваційним.

Інформаційно-комунікативний потенціал, який включає комп'ютерне забезпечення, системи комунікацій, забезпечує раціональну реалізацію інтелектуального потенціалу. Проте, фактично розвиток даного потенціалу в Україні стримується розвитком комунікаційних та інформаційних мереж. Незадовільний розвиток вітчизняної цифрової інфраструктури підтверджується наступним: на кінець 2018 р. за значенням якості мобільного Інтернету Україна посіла 82 місце, а за якістю широкосмугового Інтернету – 58 місце серед 176 країн [12]. Серед суб'єктів бізнесу, які використовують у своїй діяльності комп'ютерну техніку, лише близько 7% отримували замовлення щодо реалізації товарів та послуг через комп'ютерні мережі, а 20,8% з них проводили закупівлі через Інтернет (станом на кінець 2018 р.) [8].

Соціально-культурний потенціал є особливою формою прояву розумових, творчих та інтелектуальних можливостей людини. Низький рівень життя значної частини населення (за результатами 2018 р. майже чверть населення України має середньомісячний дохід нижче фактично прожиткового мінімуму) стримує розвиток духовної складової, зосереджуючи першочергову увагу на задоволенні базових потреб. Так, за 2018 р. частка витрат на продукти харчування серед домогосподарств в середньому складає 46%, порівняно з 1,5% витрат на відпочинок та культуру [8].

Головними векторами розвитку інтелектуального потенціалу України та підвищення його впливу на забезпечення економічної безпеки є підкреслення важливості інтелектуальної діяльності завдяки запровадженню спеціальних програм на державному рівні, матеріальному заохоченню працівників у сфері освіти та науки, вдосконалення мережі інноваційної інфраструктури, фінансово-економічне стимулювання підприємств до здійснення інноваційної діяльності.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Інноваційний потенціал, який складається з багатьох підскладових (зокрема, фізичного, освітнього, наукового, інноваційного, інформаційно-комунікативного, соціально-культурного), відіграє важливу роль у забезпеченні економічної безпеки національної економіки, що особливо загострюється в умовах глобалізації та швидкої інформатизації. Сучасний стан розвитку світової економіки формує потребу враховувати ці складові та здійснювати заходи по їх покращенню. На сьогодні, інтелектуальний потенціал має бути не лише запасом економічної могутності держави, але й запорукою її економічної безпеки та конкурентоздатності на міжнародних ринках. Тому виникає потреба у формуванні заходів адаптування до існуючих загроз (пошук додаткових джерел фінансування освіти та науки, стимулювання наукових досліджень, заохочення бізнес-структур до впровадження інновацій тощо). Це сприятиме більш швидкій адаптації до загроз погіршення економічної безпеки. Перспективою подальших досліджень є визначення методичних підходів щодо оцінювання інтелектуального потенціалу та ефективності їх застосування.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА:

1. Якушев О.В. Сучасні зміни в теорії кластеризації: пріоритети інтелектуалізації / О.В. Якушев // Зб. наук. праць Черкаського державного технологічного університету. Серія: Економічні науки. Вип. 40: у чотирьох част. – Черкаси: ЧДТУ, 2015. – Частина IV. – С. 65-70.
2. Конституція України № 254к/96ВР від 28.06.1996 р. [Електронний ресурс] // Відомості ВРУ. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
3. Заглинська Л. В. Економічна освіта в контексті інвестиційних процесів в галузі / Л. В. Заглинська, О. І. Лукомська // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти. – 2014. – Вип. 9. – С. 73-76.
4. Вовканич С. Й. Духовно-інтелектуальний потенціал України та її національна ідея / С. Й. Вовканич, Львів – 2001, 540 с.
5. Мойсеєнко І. Інтелектуальна складова економічної безпеки України / І. Мойсеєнко // Регіональна економіка. – 2011. – № 4. – С. 169–176.
6. Перерва П. Г., Глізнуца М. Ю. Бенчмаркетинг як метод оцінювання інтелектуального потенціалу регіонів / П. Г. Перерва, М. Ю. Глізнуца // Маркетинг і менеджмент інновацій – 2015. – №4. – С. 11-19.
7. Перерва П. Г. Інтелектуальний потенціал як економічна категорія / П. Г. Перерва, Л. С. Марчук // Вісник Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» (економічні науки): зб. наук. пр. – Харків : НТУ «ХПІ», 2018. – № 15 (1291). – С. 53-63.
8. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
9. Державна міграційна служба України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://dmsu.gov.ua/>
10. Лапшина І. А. Розвиток людського капіталу України у процесі євроінтеграції : монографія / І. А. Лапшина. – Львів : Національний інститут стратегічних досліджень, 2008. – 330 с.
11. R&D Personnel. OECD Statistics [Електронний ресурс] / European Commission. – Режим доступу: https://stats.oecd.org/Index.aspx?DataSetCode=PERS_FUNC
12. Speedtest Global Index [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.speedtest.net/global-index>.

Носань Н.С., Якушева О.В., Артёмов Д.Ю.

ФОРМИРОВАНИЕ И ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНОГО ПОТЕНЦИАЛА КАК СОСТАВЛЯЮЩЕЙ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ БЕЗОПАСНОСТИ НАЦИОНАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКИ УКРАИНЫ

В статье исследована сущность интеллектуального потенциала и его роль в обеспечении экономической безопасности национальной экономики. В данном контексте предложено определение понятия «интеллектуальный потенциал» и выделены основные составляющие (физический, образовательный, научный, инновационный, информационно-коммуникативный и социально-культурный потенциалы). Рассмотрены роль указанных составляющих в развитии национальной экономики Украины на современном этапе. Предложены основные векторы развития интеллектуального потенциала Украины и повышение его влияния на обеспечение экономической безопасности государства.

Ключевые слова: потенциал, интеллектуальный потенциал, экономическая безопасность, национальная экономика, образование, наука.

Nosan N.S., Yakusheva O.V., Artomov D.Yu

FORMATION AND USE OF INTELLECTUAL POTENTIAL AS A COMPONENT OF ECONOMIC SECURITY OF THE NATIONAL ECONOMY OF UKRAINE

The article examines the essence of intellectual potential and its role in ensuring the economic security of the national economy. In this context, the definition of the concept of "intellectual potential" is proposed and the main components (physical, educational, scientific, innovative, information and communication and socio-cultural potential) are identified. The role of these components in the development of the national economy of Ukraine at the present stage is considered. The main vectors of development of intellectual potential of Ukraine and increase of its influence on maintenance of economic security of the state are offered.

Key words: potential, intellectual potential, economic security, national economy, education, science.